

นิติ ลิคนันท์ : แนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนริมน้ำคลองอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม (CONSERVATION AND REGENERATION GUIDELINES FOR AMPHAWA WATERFRONT COMMUNITY , SAMUT SONGKHRAM PROVINCE) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ พิรพันธุ์ , 242 หน้า. ISBN 974-17-0436-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐาน สถาปัตยกรรม ภูมิสถาปัตยกรรม วิถีชีวิต และการใช้พื้นที่ของชุมชนริมน้ำคลองอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งเป็นสถานที่ประสูติของรัชกาลที่ 2 และ เป็นชุมชนริมน้ำที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว รวมทั้งเสนอแนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนริมน้ำดังกล่าว

จากการศึกษาพบว่าชุมชนริมน้ำคลองอัมพวา มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ โดยสภาพแวดล้อมชุมชนเป็นบ้านเรือนริมน้ำขนานกับลำคลอง และหันหน้าบ้านหาคลอง สภาพภูมิทัศน์ชุมชนมีความเป็นธรรมชาติ โดยมีสวนมะพร้าวอยู่หลังบ้าน วิถีชีวิตของผู้คนแถบนี้ยังคงมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคลอง มีการตัดถนนเข้าสู่พื้นที่ริมน้ำก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของชุมชนกับพื้นที่แห่งนี้ เริ่มมีการก่อสร้างบ้านเรือน ที่หันหน้าหาถนน และหันหลังให้คลอง ส่งผลให้เอกลักษณ์ด้านการตั้งถิ่นฐานของชุมชนเริ่มสูญเสีย วิถีชีวิตชุมชนที่สัมพันธ์กับคลองลดน้อยลง ประเพณีทางน้ำเลือนหายไป มีการย้ายออกของประชาชนสูง

แนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนริมน้ำคลองอัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม ที่เสนอแนะประกอบด้วย

- 1) การควบคุมการใช้ที่ดินโดยจำแนกพื้นที่ออกเป็น เขตโบราณสถาน เขตอนุรักษ์อาคาร และเขตควบคุมการก่อสร้าง
- 2) การเชื่อมโยงระบบเครือข่ายการสัญจร โดยปรับปรุงทางเดินเท้าและจุดเชื่อมต่อระหว่างชุมชนสองฝั่งคลอง และเชื่อมเส้นทางสัญจรทางน้ำให้เป็นระบบ
- 3) การอนุรักษ์และปรับปรุงทางกายภาพของอาคารและภูมิทัศน์ริมน้ำ ในด้านรูปแบบ ขนาด ความสูง วัสดุก่อสร้าง และองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม
- 4) การฟื้นฟูทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยฟื้นฟู ประเพณีทางน้ำที่เคยมีอยู่ของชุมชน และ ส่งเสริมให้เป็นแหล่งการท่องเที่ยว

4374148925 : MAJOR URBAN DESIGN

KEY WORD : CONSERVATION AND REGENERATION GUIDELINES / AMPHAWA WATERFRONT COMMUNITY /
SAMUT SONGKHRAM

NITI LISNUNT : CONSERVATION AND REGENERATION GUIDELINES FOR AMPHAWA WATERFRONT
COMMUNITY, SAMUT SONGKHRAM PROVINCE.

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. WANNASILPA PEERAPUN , PH.D. 242 pp. ISBN 974-17-0436-4

The objectives of this research are :1) to study the settlement patterns, architecture , landscape, way of life, and community space usage of Amphawa waterfront community in Samut Songkhram Province which is birthplace of King Rama II ; and 2) to propose conservation and regeneration guidelines for the community.

The study reveals that Amphawa waterfront community is exceptional unique. The picture of the community is portrayed by traditional houses along the canalsides with their fronts facing the waterbody. The community landscape still maintains much of the nature with coconut trees as the background. Much of the traditional way of life and culture still exists. The introduction of new roads has caused the community to change. New buildings have begun to turn their fronts to the road, leaving the canal to the back . As a result , the characteristics of the community has been deprived. Traditional way of life and water related cultures have gradually vanished. More people have also migrated out of the area.

The conservation and regeneration guidelines for Amphawa waterfront community , Samut Songkhram Province are proposed as follows :

- 1). controlling landuse by divided the area into historic sites, conservation area, and development area.
- 2). networking transportation system by repairing and constructing walkways, linking the neighborhoods on both sides of the canal, and connecting the water transportation system.
- 3). conserving and upgrading physical appearance of the buildings and waterfront landscape by keeping original patterns , sizes , heights , and materials.
- 4). revitalizing socio- economic activities by regenerating water related activities and promoting tourism.